

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Zarządzanie unią energetyczną i czysta energia

(2017/C 342/13)

Sprawozdawca:	Bruno Hranic (HR/EPL) burmistrz gminy Vidovec
Dokumenty źródłowe:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną
	COM(2016) 759 final
	Komunikat „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”
	COM(2016) 860 final
	Komunikat „Przyspieszenie innowacji w dziedzinie czystej energii”
	COM(2016) 763 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	(1) Niniejsze rozporządzenie ma na celu ustanowienie niezbędnych partnerstw między Unią, państwami członkowskimi indywidualnie i w partnerstwach makroregionalnych oraz między niższymi niż krajowe szczeblami sprawowania rządów, by wspólnie czynić postępy na drodze transformacji energetycznej. Te różne poziomy muszą działać wspólnie w duchu solidarności i zaufania z korzyścią dla wszystkich stron.

Uzasadnienie

W rozporządzeniu na samym początku powinna być wspomniana potrzeba wielopoziomowej współpracy każdego spośród różnych szczebli. Propozycja opiera się na podobnej koncepcji zaproponowanej w projekcie sprawozdania Parlamentu Europejskiego PE 604.777 (popr. 2).

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Art. 9 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Komisja może wydawać państwom członkowskim zalecenia w sprawie projektów planów zgodnie z art. 28. W zaleceniach tych określa się w szczególności:	Projekty zintegrowanych planów krajowych w zakresie energii i klimatu
a) ambitność założeń, celów i wkładów zmierzających do zbiorczego osiągnięcia celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów Unii na rok 2030 w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej;	2. Komisja będzie oceniać projekty zintegrowanych krajowych planów w zakresie polityki energetycznej i klimatycznej i wydawać państwom członkowskim zalecenia w sprawie projektów planów dotyczące poszczególnych krajów zgodnie z art. 28, tak aby:
	a) przyczynić się do realizacji założeń, celów i wkładów zmierzających do zbiorczego osiągnięcia celów unii energetycznej;

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>b) polityki i środki odnoszące się do celów na poziomie państw członkowskich i Unii oraz inne polityki i środki o potencjalnym znaczeniu transgranicznym;</p> <p>c) interakcje pomiędzy istniejącymi (wdrożonymi i przyjętymi) a planowanymi politykami i środkami oraz spójność tych polityk i środków uwzględnionych w zintegrowanym planie krajowym w zakresie energii i klimatu, w ramach jednego wymiaru i wielu wymiarów unii energetycznej.</p>	<p>b) zapewnić, że polityki i środki odnoszące się do planów działania państw członkowskich oraz inne polityki i środki są właściwe do założonych celów, zwłaszcza te o potencjalnym znaczeniu transgranicznym;</p> <p>c) promować interakcje pomiędzy istniejącymi (wdrożonymi i przyjętymi) a planowanymi politykami i środkami oraz spójność tych polityk i środków uwzględnionych w zintegrowanym planie krajowym w zakresie energii i klimatu, w ramach jednego wymiaru i wielu wymiarów unii energetycznej;</p> <p>d) nalegać na państwa członkowskie, by jednoznacznie uznały istniejące obowiązki władz lokalnych i regionalnych oraz wyniki osiągnięte w ramach takich inicjatyw jak Porozumienie Burmistrzów oraz opracowały mechanizmy, które mają przyczynić się do uwzględnienia wkładu wszystkich odpowiednich szczebli sprawowania władzy w zintegrowane krajowe plany w zakresie energii i klimatu.</p>

Uzasadnienie

Bardzo ważne jest zapewnienie spójności i komplementarności różnych planów działań i polityk państw członkowskich na szczeblu UE, a także promowanie zaangażowania władz lokalnych i regionalnych oraz ich wkładu. Propozycja opiera się na podobnej koncepcji zaproponowanej w projekcie sprawozdania Parlamentu Europejskiego PE 604.777 (popr. 97-100).

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Bez uszczerbku dla wszelkich innych wymogów prawa Unii państwa członkowskie zapewniają, aby opinia publiczna miała możliwość wczesnego i skutecznego udziału w przygotowaniu projektów planów, o których mowa w art. 9 niniejszego rozporządzenia, oraz dołączają podsumowanie opinii społeczeństwa do przedkładanych Komisji projektów zintegrowanych planów krajowych w zakresie energii i klimatu. W zakresie, w jakim zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2001/42/WE, konsultacje przeprowadzane zgodnie z tą dyrektywą uznaje się za dopełnienie obowiązku konsultacji społecznych wynikającego z niniejszego rozporządzenia.</p>	<p>Konsultacje społeczne</p> <p>Bez uszczerbku dla wszelkich innych wymogów prawa Unii państwa członkowskie zapewniają, aby opinia publiczna miała możliwość wczesnego i skutecznego udziału w przygotowaniu projektów planów, o których mowa w art. 9 niniejszego rozporządzenia, oraz dołączają podsumowanie opinii społeczeństwa do przedkładanych Komisji projektów zintegrowanych planów krajowych w zakresie energii i klimatu. W zakresie, w jakim zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2001/42/WE, konsultacje przeprowadzane zgodnie z tą dyrektywą uznaje się za dopełnienie obowiązku konsultacji społecznych wynikającego z niniejszego rozporządzenia.</p> <p>Z uwagi na politycznie uznaną rolę władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu zrównoważonej polityki energetycznej oraz biorąc pod uwagę cel Komisji Europejskiej, jakim jest zapewnienie lepszego stanowienia prawa, władze krajowe zobowiązane są do angażowania władz lokalnych i regionalnych w proces planowania i monitorowania w ramach politycznych i konstytucyjnych zasad obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich.</p>

Uzasadnienie

Skuteczna koordynacja między szczeblem krajowym a szczeblem władz lokalnych i regionalnych w trakcie procesów planowania, realizacji i sprawozdawczości dotyczących polityki w zakresie klimatu i energii może skutecznie przyczynić się do uniknięcia zbędnych obciążeń administracyjnych oraz spełnić wymogi w zakresie lepszych uregulowań prawnych.

Poprawka 4**Wniosek dotyczący rozporządzenia**

Nowy artykuł po artykule 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>Platforma wielopoziomowego dialogu na temat energii</p> <p>1. W duchu partnerstwa państwa członkowskie ustanawiają stały dialog na temat energii w celu wspierania czynnego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, środowiska biznesu, inwestorów i wszystkich innych zainteresowanych podmiotów i ogółu społeczeństwa w zarządzanie transformacją energetyczną, w tym w rozwiązanie problemu ubóstwa energetycznego.</p> <p>2. Państwa członkowskie przedkładają w ramach tego dialogu na temat energii różne warianty i scenariusze związane z ich krótko-, średnio- i długoterminowymi strategiami politycznymi w zakresie energii i klimatu, wraz z analizą kosztów i korzyści w odniesieniu do każdego wariantu.</p> <p>3. Państwa członkowskie udostępniają odpowiednie zasoby ludzkie i finansowe na rzecz dialogu na temat energii i wraz z Komisją Europejską wspierają wymiany między różnymi dialogami na temat energii.</p>

Uzasadnienie

W kwestii tak ważnej jak transformacja energetyczna niezbędne jest stworzenie struktur, które zapewnią stały dialog z wszystkimi zainteresowanymi stronami w celu przeanalizowania różnych wariantów i scenariuszy oraz przygotowania wspólnych rozwiązań. Propozycja opiera się na podobnej koncepcji zaproponowanej w projekcie sprawozdania Parlamentu Europejskiego PE 604.777.

Poprawka 5**Wniosek dotyczący rozporządzenia**

Art. 18 lit. b)

Wniosek Komisji	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie uwzględniają w zintegrowanych krajowych sprawozdaniach okresowych w zakresie energii i klimatu informacje dotyczące:</p> <p>b) realizacji następujących polityk i środków:</p> <p>1) wdrożone, przyjęte i planowane polityki i środki w celu osiągnięcia krajowego wkładu w osiągnięcie wiążącego na poziomie Unii celu na 2030 r. w zakresie energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z art. 4 lit. a) pkt 2 ppkt (i), w tym środki specyficzne dla sektora i technologii, wraz ze szczegółowym przeglądem wdrożenia środków określonych w art. 23, 24 i 25 [przekształconej dyrektywy 2009/28/WE zgodnie z wnioskiem COM(2016) 767];</p>	<p>Państwa członkowskie uwzględniają w zintegrowanych krajowych sprawozdaniach okresowych w zakresie energii i klimatu informacje dotyczące:</p> <p>b) realizacji następujących polityk i środków:</p> <p>1) wdrożone, przyjęte i planowane polityki i środki w celu osiągnięcia krajowego wkładu w osiągnięcie wiążącego na poziomie Unii celu na 2030 r. w zakresie energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z art. 4 lit. a) pkt 2 ppkt (i), w tym środki specyficzne dla sektora i technologii, wraz ze szczegółowym przeglądem wdrożenia środków określonych w art. 23, 24 i 25 środki przewidziane w [przekształconej dyrektywie 2009/28/WE zgodnie z wnioskiem COM(2016) 767];</p>

Wniosek Komisji	Poprawka KR-u
<p>2) specjalne środki w zakresie współpracy regionalnej;</p> <p>3) bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, specjalne środki w zakresie wsparcia finansowego, w tym wsparcia Unii i wykorzystania funduszy Unii, na propagowanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w sektorach elektroenergetycznym, ciepłowniczo-chłodniczym oraz transportowym;</p> <p>4) specjalne środki służące spełnieniu wymogów określonych w art. 15, 16, 17, 18, 21 i 22 [przekształconej dyrektywy 2009/28/WE zgodnie z wnioskiem COM(2016) 767];</p> <p>5) środki promocji wykorzystania energii z biomasy, zwłaszcza wykorzystania nowych rodzajów biomasy, uwzględniające dostępność biomasy (zarówno potencjał krajowy, jak i import z państw trzecich) i inne zastosowania biomasy (sektor rolnictwa i leśnictwa), a także środki na rzecz zrównoważonej produkcji i wykorzystania biomasy;</p> <p>c) dodatkowe informacje określone w załączniku VII część 1.</p>	<p>2) specjalne środki w zakresie współpracy regionalnej;</p> <p>3) bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, specjalne środki w zakresie wsparcia finansowego, w tym wsparcia Unii i wykorzystania funduszy Unii, na propagowanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w sektorach elektroenergetycznym, ciepłowniczo-chłodniczym oraz transportowym;</p> <p>4) specjalne środki służące spełnieniu wymogów określonych w art. 15, 16, 17, 18, 21 i 22 [przekształconej dyrektywy 2009/28/WE zgodnie z wnioskiem COM(2016) 767];</p> <p>5) środki promocji wykorzystania energii z biomasy, zwłaszcza wykorzystania nowych rodzajów biomasy, uwzględniające dostępność biomasy (zarówno potencjał krajowy, jak i import z państw trzecich) i inne zastosowania biomasy (sektor rolnictwa i leśnictwa), a także środki na rzecz zrównoważonej produkcji i wykorzystania biomasy;</p> <p>6) dalsze zwiększanie udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ciepłowniczo-chłodniczym bez nakładania nadmiernych obciążeń administracyjnych na władze lokalne lub regionalne bądź użytkowników końcowych;</p> <p>c) dodatkowe informacje określone w załączniku VII część 1.</p>

Uzasadnienie

W sektorze ciepłowniczo-chłodniczym istnieje znaczący niewykorzystany potencjał w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych i zwiększenia wykorzystania i produkcji energii ze źródeł odnawialnych (zob. opinia Komitetu Regionów „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia”). Jeżeli chodzi o dyrektywę w sprawie odnawialnych źródeł energii, ścisła współpraca między poziomem krajowym a poziomem lokalnym i regionalnym powinna prowadzić do osiągnięcia wiążącego celu zwiększania udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ciepłowniczo-chłodniczym o 1 % rocznie, co stanowi konkretny i skuteczny wkład w realizację ogólnego celu UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na poziomie 27 % w 2030 r.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 37

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Komisję wspomaga Komitet ds. Unii Energetycznej. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 i działa w składach sektorowych odpowiednich dla niniejszego rozporządzenia.</p>	<p>Komitet ds. Unii Energetycznej</p> <p>1. Komisję wspomaga Komitet ds. Unii Energetycznej. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 i działa w składach sektorowych odpowiednich dla niniejszego rozporządzenia.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>2. Komitet ten zastępuje komitet powołany w art. 8 decyzji 93/389/EWG, w art. 9 decyzji 280/2004/WE oraz w art. 26 rozporządzenia (UE) nr 525/2013. Odesłania do Komitetu utworzonego na podstawie tych aktów prawnych odczytuje się jako odesłania do komitetu utworzonego na mocy niniejszego rozporządzenia.</p> <p>3. W przypadku odniesień do niniejszego artykułu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.</p>	<p>2. Komitet ten zastępuje komitet powołany w art. 8 decyzji 93/389/EWG, w art. 9 decyzji 280/2004/EWG, w art. 26 rozporządzenia (UE) nr 525/2013. Odesłania do Komitetu utworzonego na podstawie tych aktów prawnych odczytuje się jako odesłania do komitetu utworzonego na mocy niniejszego rozporządzenia.</p> <p>3. W przypadku odniesień do niniejszego artykułu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.</p> <p>4. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciel wyznaczony przez Komitet Regionów, który reprezentuje władze lokalne i regionalne na szczeblu instytucjonalnym całej UE.</p>

Uzasadnienie

Przedstawiciele polityczni wysokiego szczebla Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego wielokrotnie wypowiadali się na temat kluczowej roli władz lokalnych i regionalnych w działaniach związanych z unią energetyczną.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

Główne cele i grupy docelowe

1. Ponawia swój apel o wyznaczenie na poziomie UE ambitniejszych celów w zakresie efektywności energetycznej oraz w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych, które w obu przypadkach powinny wynosić 40 % i zostać zrealizowane do 2030 r.
2. Popiera trzy główne cele na rzecz czystej energii dla wszystkich Europejczyków, którymi są: 1) postawienie na pierwszym miejscu efektywności energetycznej, 2) osiągnięcie pozycji światowego lidera w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz 3) zapewnienie uczciwych warunków dla konsumentów; wyraża jednak ubolewanie w związku z faktem, że powiązane przepisy i inicjatywy nieustawodawcze nie umożliwiają pełnej realizacji tych celów oraz że nie położono wystarczającego nacisku na zmniejszenie czynnika uzależnienia od importu, który odzwierciedla udział wszystkich czystych rodzimych źródeł energii (ze źródeł odnawialnych i tradycyjnych) w kosztyku energetycznym.
3. W tym kontekście wzywa Komisję Europejską do wprowadzenia w pierwszej kolejności efektywności energetycznej jako priorytetu infrastrukturalnego oraz do zapewnienia, by dotacje publiczne i mechanizmy wsparcia finansowego na rzecz efektywności energetycznej były uznawane za wydatki kapitałowe, co przyczyniłoby się do zwiększenia pewności i bezpieczeństwa systemu efektywności energetycznej. Pozwoliłoby to określić jasną politykę ochrony budżetu i zwiększania konkurencyjności Europy.
4. Z zadowoleniem przyjmuje wnioski dotyczące ram regulacyjnych w zakresie zarządzania unią energetyczną, które przyczynią się do uproszczenia i zintegrowania istniejących systemów planowania, monitorowania i sprawozdawczości w zakresie energii i klimatu, oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję do ścisłego angażowania władz lokalnych i regionalnych w ten proces zarządzania politycznego.

Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii są w dużym stopniu uzależnione od działań zdecentralizowanych

5. Zauważa i podkreśla ważną rolę władz lokalnych i regionalnych w zapewnianiu, na szczeblu najbliższym konsumentów, przywództwa strategicznego w zarządzaniu zdecentralizowanym wytwarzaniem energii, we wspieraniu odpowiednich warunków dla inwestycji, jak również w powiązaniu polityki w zakresie energii i klimatu z polityką w zakresie mieszkalnictwa, ubóstwa energetycznego, transportu, rozwoju gospodarczego, użytkowania gruntów czy też zagospodarowania przestrzennego.
6. Zwraca uwagę na wiodącą rolę władz lokalnych i regionalnych w realizacji polityki energetycznej i w poszukiwaniu instrumentów finansowania projektów energetycznych, w szczególności związanych z inwestowaniem w energię ze źródeł odnawialnych, oraz w promowaniu modeli zrównoważonej konsumpcji i dobrych praktyk wśród konsumentów.

7. Zwraca uwagę, że brak oficjalnego uznania wiodącej roli władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu polityki energetycznej w ramach unii energetycznej zagraża realizacji wyznaczonych europejskich i krajowych celów w zakresie energii i klimatu.

8. Podkreśla, że proces opracowywania krajowych planów w zakresie energii i klimatu powinien charakteryzować się przejrzystością i odpowiedzialnością, tak by lokalne podmioty, przedsiębiorstwa i inne zainteresowane strony wiedziały, czego mogą oczekiwać ze strony rządów krajowych, w szczególności gdy chodzi o to, w jaki sposób zostanie zapewnione wypełnianie zobowiązań oraz jakie działania zostaną podjęte w przypadku, gdy plany krajowe okażą się niewystarczające do zapewnienia realizacji celów na szczeblu UE.

9. Przyjmuje z zadowoleniem stwierdzenie Komisji Europejskiej, że przejście na czystą energię nie będzie możliwe bez działań ze strony większej liczby zainteresowanych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, a także władz regionalnych i lokalnych. W związku z tym wzywa państwa członkowskie do włączenia miast i regionów do debaty na temat transformacji sektora energetycznego, zwłaszcza w kontekście zintegrowanych krajowych planów działania w dziedzinie energii i klimatu, w celu umożliwienia im odpowiedniego reagowania na potrzeby poszczególnych sektorów.

10. Uważa jednak, że – niezależnie od różnych przepisów ustawowych poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej – w propozycjach dotyczących zarządzania brakuje konkretnego odniesienia do instytucjonalnej roli szczebla lokalnego i regionalnego, nie wspominając o innych zainteresowanych stronach, z wyjątkiem ogólnego warunku z art. 10 dotyczącego konsultacji społecznych, który stanowi, że „państwa członkowskie zapewniają, aby opinia publiczna miała możliwość wczesnego i skutecznego udziału w przygotowaniu projektów planów”.

11. Proponuje, aby rozważyć dalsze reformy przepisów UE w sprawie pomocy państwa w zakresie energii w celu wspierania działań na poziomie miejskim, zwłaszcza poprzez określenie konkretnych kierunków działań na szczeblu miejskim, w celu uproszczenia istniejących ram prawnych, a także przez wprowadzenie specjalnych zwolnień dla projektów modernizacji energetycznej miejskich i socjalnych zasobów mieszkaniowych w celu rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego. Dlatego też konieczne jest zapewnienie, by w kolejnych ramach, które wejdą w życie w 2020 r., kwestie odporności miast i transformacji sektora energetycznego potraktowane zostały w sposób priorytetowy.

12. Wzywa Komisję i rządy krajowe do zacieśnienia współpracy z podmiotami lokalnymi i regionalnymi, a zwłaszcza lokalnymi i regionalnymi agencjami ds. energii, przy opracowywaniu przyszłych planów w zakresie energii i klimatu na szczeblu krajowym, przechodząc przy tym od polityki działań podejmowanych przez nielicznych do polityki działań podejmowanych przez wszystkich.

13. Zwraca uwagę, że wiele udanych projektów w zakresie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych jest inicjowanych i rozwijanych na poziomie lokalnych społeczności, we współpracy z MŚP, organizacjami pozarządowymi i społecznymi poprzez indywidualne inwestycje w energię elektryczną i ciepłą ze źródeł odnawialnych.

14. Podkreśla, że duża liczba innych kluczowych podmiotów w dziedzinie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych i społecznych, działa aktywnie na szczeblu lokalnym.

15. Podkreśla konieczność włączenia podmiotów lokalnych we wspieranie rządów krajowych w tworzeniu w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) zestawu projektów zorientowanych na przyszłość, które wnoszą wkład w realizację europejskich celów w zakresie klimatu i energii. Nowo utworzone Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego powinno w trybie pilnym zapewnić wsparcie dla miast, które zobowiązały się do opracowania projektów niskoemisyjnych.

16. Apeluje o dalsze ukierunkowane programy pomocy technicznej, takie jak programy JASPERS i ELENA Europejskiego Banku Inwestycyjnego, które są niezbędne by wspierać miasta i regiony w zapewnianiu inwestycji związanych z realizacją ambitnych projektów, poprzez wspieranie rozwoju dużego portfela projektów inwestycyjnych oraz łączenie małych i rozproszonych projektów niskoemisyjnych.

Uproszczenie i integracja planowania i sprawozdawczości muszą się opierać na istniejących planach lokalnych i regionalnych

17. Podkreśla, że zarządzanie wspólnotą energetyczną UE powinno mieć na celu „uproszczenie i integrację” planowania i praktyk oraz że należy stworzyć skuteczne powiązania z istniejącymi inicjatywami, jeśli chodzi o monitorowanie i sprawozdawczość.

18. Uwypukla potrzebę skutecznej koordynacji między szczeblem krajowym a lokalnym i regionalnym poprzez planowanie, wdrażanie i sprawozdawczość w dziedzinie polityki klimatyczno-energetycznej. Mogłoby to przyczynić się do uniknięcia niepotrzebnych obciążeń administracyjnych i odpowiadać potrzebie lepszego stanowienia prawa.

19. Podkreśla, że lokalne i regionalne jednostki samorządowe są już bardzo zaangażowane działania w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz że wiele z nich opracowało już strategie, plany działania i procedury monitorowania, przykładowo (ale nie tylko) w ramach określonych przez Porozumienie Burmistrzów, które obejmuje przeszło 5 679 planów działania na rzecz zrównoważonego pod względem energetycznym rozwoju miast.

20. Kładzie nacisk na efektywne powiązanie planów i celów krajowych z celami na szczeblu lokalnym i regionalnym, które muszą opierać się na realnym i uzgodnionym wkładzie różnych regionów i sektorów.

21. Wskazuje na to, że uczestnictwo nie oznacza wyłącznie doradztwa, ale także aktywną rolę w inicjowaniu i opracowaniu konkretnych działań.

Wielopoziomowe sprawowanie rządów warunkiem skuteczności zarządzania unią energetyczną

22. Ubolewa, że w obecnych zaleceniach dotyczących zarządzania unią energetyczną brak wystarczająco jasnej koncepcji wielopoziomowego sprawowania rządów. W związku z tym apeluje o utworzenie platform dialogu na temat energii w celu uwzględnienia wszystkich poziomów sprawowania rządów i administracji oraz wszystkich istotnych zainteresowanych stron, zarówno podczas opracowywania krajowych planów działania w dziedzinie klimatu, jak i na etapie monitorowania tych planów i sporządzania sprawozdań na ich temat oraz przy organizowaniu wymiany między różnymi krajowymi dialogami na temat energii przy wsparciu Komisji Europejskiej, dzięki któremu będzie można zapewnić spójność i rozwiązać problemy transgraniczne.

23. Podkreśla, że skuteczne wielopoziomowe sprawowanie rządów ma liczne zalety – zaangażowanie obywateli i przemysłu w działania związane ze zmianami klimatu pogłębia poczucie współodpowiedzialności za te procesy i poprawia perspektywy powodzenia, jako że wraz ze wzrostem widoczności zarządzania podwyższa się poczucie odpowiedzialności obywateli.

24. Podkreśla, że art. 11 wniosku (o współpracy regionalnej) dotyczy tylko współpracy między państwami członkowskimi, a nie współpracy między niższymi niż krajowy poziomami sprawowania rządów w poszczególnych państwach członkowskich lub między nimi. Wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską do zapewnienia odpowiedniego wsparcia dla współpracy między władzami samorządowymi, zwłaszcza współpracy transgranicznej, z myślą o koordynowaniu działań w celu realizacji zintegrowanych planów krajowych w zakresie energii i klimatu.

25. Apeluje do Komisji Europejskiej, by w przeznaczonych dla władz krajowych dokumentach zawierających wskazówki dotyczące sprawozdawczości z krajowych polityk energetycznych i ich planowania zamieszczać rozdział o wielopoziomowej współpracy.

Działania konsumentów wymagają także promowania wykonania dyrektywy oraz skutecznego wsparcia

26. Ponownie wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie, by utworzyły ramy regulacyjne, które przyniosłyby korzyści zarówno konsumentom energii, prosumentom, jak i pozostałym dostawcom energii, którzy aktywnie uczestniczą w detalicznym rynku energii. Podkreśla również, że wytwarzanie rozproszone i własna produkcja energii w oparciu o odnawialne źródła energii wiążą się z licznymi korzyściami dla systemu energetycznego (mniejsza potrzeba infrastruktury przesyłowej i konserwacji, większa odporność i elastyczność). Korzyści te powinny znaleźć odzwierciedlenie w sprawiedliwych cenach dla wszelkich nadwyżek energii wprowadzanych do sieci. Zachęca zatem państwa członkowskie do opracowania bądź dalszego rozwijania innowacyjnych systemów cen w celu zajęcia się tą kwestią.

27. Podkreśla, że usługi doradcze muszą być profesjonalne, przekazywane w dobry sposób i przez odpowiednie środki przekazu oraz dostępne lokalnie w odpowiedniej formie dla grupy docelowej oraz że powinny obejmować techniczne, finansowe i praktyczne aspekty wykorzystania technologii niskoemisyjnych.

28. Podkreśla, że polityka zarządzania energią powinna umożliwiać konsumentom kontrolowanie własnego zużycia energii, tak by mogli oni aktywnie uczestniczyć w rynku i czerpać korzyści ze skutecznych i odpowiednich mechanizmów ochrony konsumentów, które są szczególnie istotne w kontekście zwalczania ubóstwa energetycznego. W związku z tym KR wzywa do opracowania wspólnej definicji ubóstwa energetycznego na poziomie UE, do przedstawienia szeregu

konkretnych propozycji politycznych ukierunkowanych na konsumentów najbardziej wrażliwych w celu ich ochrony w przypadku nieuzasadnionego odłączenia od sieci, priorytetowego traktowania środków w zakresie efektywności energetycznej na ich korzyść oraz opracowania informacji dla nich przeznaczonych.

Wspieranie innowacji energetycznych w przechodzeniu na gospodarkę niskoemisyjną

29. Z zadowoleniem przyjmuje nacisk, jaki w komunikacie Komisji „Przyspieszenie innowacji w dziedzinie czystej energii” (COM(2016) 763) położono na dwa podstawowe priorytety polityczne: tworzenie odpornej unii energetycznej z przyszłościową polityką w dziedzinie ochrony klimatu oraz pobudzanie zatrudnienia, wzrostu gospodarczego i inwestycji.

30. Wzywa do wprowadzenia właściwego otoczenia biznesowego, innowacyjnego i inwestycyjnego oraz odpowiednich procedur dzięki ukierunkowanym sygnałom, polityce, normom i przepisom wspieranym instrumentami finansowymi wykorzystującymi środki publiczne, by umożliwić prywatne inwestycje (oraz, w stosownych przypadkach, pomoc w celu zmniejszenia ryzyka).

31. Ponownie podkreśla znaczenie tworzenia polityki energetycznej w ścisłej synergii z polityką badań i innowacji Unii Europejskiej. Podkreśla, że na szczeblu lokalnym należy nadal wspierać innowacje w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, zrównoważonej mobilności, modernizacji istniejącej infrastruktury energetycznej, budowy inteligentnych elektrowni, wychwytywania dwutlenku węgla i magazynowania energii. W związku z tym wzywa Komisję, aby przede wszystkim zapewniła lepsze wsparcie na rzecz innowacyjnych projektów, które mogłyby przekształcić obszary najbardziej oddalone w prawdziwe laboratoria transformacji energetycznej.

32. Uważa, że w odniesieniu do innowacji w dziedzinie czystej energii tworzenie partnerstw między władzami lokalnymi w zakresie inicjatyw na rzecz inteligentnych miast odgrywa kluczową rolę we włączaniu takich dziedzin jak oszczędzanie energii w transporcie miejskim, strategii komunikacji międzyregionalnej, współpraca w dziedzinie nowych technologii magazynowania i inteligentne budynki publiczne. Lepsza synergia między europejskimi funduszami strukturalnymi i innowacyjnymi a Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych ma zasadnicze znaczenie dla realizacji transgranicznych projektów w dziedzinie zrównoważonej energii.

33. Z zadowoleniem przyjmuje nacisk, jaki położono na otwarte innowacje i otwartą naukę, tak by stworzyć małym i średnim przedsiębiorstwom i społeczeństwu obywatelskiemu okazję do postępów w oparciu o nową wiedzę.

34. Podkreśla, że należy jak najszybciej zrezygnować z bezpośredniego lub pośredniego wsparcia dla wykorzystywania paliw kopalnych (w tym pomocy ze strony niektórych państw członkowskich), jako że maskują one prawdziwy koszt społeczny i środowiskowy takich paliw i sztucznie zaniżają ceny, co jest przeszkodą dla innowacji w dziedzinie czystej energii.

35. Popiera zaproponowane wykorzystanie regulacji do przyspieszenia i kontynuacji prac w dziedzinie rozwoju technologii niskoemisyjnych oraz ich skutecznego zastosowania. Do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną potrzebne są inwestycje w inteligentne systemy ciepłownicze i chłodnicze, w zwiększanie efektywności energetycznej w przemyśle, budownictwie i transporcie oraz współfinansowanie projektów inwestycji w energię ze źródeł odnawialnych.

36. Podkreśla, że zarządzanie unią energetyczną musi zapewniać sprzyjające ramy do osiągnięcia celów, na przykład łatwiejszy dostęp do partnerstw publiczno-prywatnych w celu szybszej realizacji projektów, zmniejszenie biurokracji i zrewidowanie ewentualnych przeszkód dla władz lokalnych i regionalnych oraz zagwarantowanie inwestorom pewności i przewidywalności.

37. Popiera proponowane stosowanie zamówień publicznych jako potężnego narzędzia, które przyczynia się do tworzenia rynku technologii niskoemisyjnych.

Pomocniczość i proporcjonalność

38. Uważa, że proponowane rozporządzenie nie budzi wątpliwości co do jego zgodności z zasadą pomocniczości. Budzi jednak obawy co do zgodności z zasadą proporcjonalności, gdyż proponowany system zarządzania uznaje się za zbyt złożony, szczegółowy i wiążący się ze zbyt krótkimi okresami sprawozdawczymi. Komitet wolałby, aby wprowadzono system zarządzania za pośrednictwem dyrektywy zamiast rozporządzenia, co umożliwiłoby właściwe zaangażowanie władz regionalnych w państwach federalnych.

Bruksela, dnia 13 lipca 2017 r.

Markku MARKKULA

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów